

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
Психолого-педагогічний факультет
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради
психолого-педагогічного факультету

Сулаєва Н.В.

Протокол № 1 від 29.08.2019

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»

Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітня програма	Освітньо-професійна «Психологія»

2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічне консультування»
підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 053
Психологія – 20 стор.

Розробник програми:

Гончарова Наталія Олексіївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри
психології

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічне консультування»
обговорена і схвалена на засіданні кафедри психології

Протокол засідання № 1 від 29.08.2019 р.

Завідувач кафедри психології _____ Седих К.В.

ПОГОДЖЕНО:

Керівник групи забезпечення спеціальності «Психологія»

_____ Седих К.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	ДВС	
	Рік підготовки:	
	четвертий	четвертий
Загальна кількість годин – 90	Семестр	
	VIII	VIII
Кількість змістових модулів (за умов поділу) – 5	Лекції	
	<i>18 год.</i>	<i>4 год.</i>
	Семінарські заняття	
	<i>Не передбачені навчальним планом</i>	
	Практичні заняття	
	<i>18 год.</i>	<i>4 год.</i>
	Лабораторні заняття	
	<i>Не передбачені навчальним планом</i>	
	Самостійна робота	
	<i>54 год.</i>	<i>82 год.</i>
Вид підсумкового контролю: залік		
Мова навчання	Українська	

2. Мета навчальної дисципліни: сформувати у майбутніх фахівців уявлення про теоретичні та прикладні основи психологічного консультування, технології його проведення, що дозволяє розуміти психологічні закономірності у системі практичної роботи, специфіки їх здійснення у різних галузях діяльності; розкрити причини виникнення консультативної практики й основних етапів її розвитку; ознайомити з психологічними механізмами корекційного впливу, особливостями поведінки психолога-консультанта на різних етапах консультативної взаємодії; виявляти за сформованою системою понять, принципів і фактів науки особливості проведення профілактичної та корекційної роботи, використання технік і прийомів у психологічному консультуванні.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни: загальна психологія, вікова та педагогічна психологія, соціальна психологія, психологія праці.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни:

- Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних процесів у контексті консультативної практики.
- Ілюструвати прикладами закономірності і особливості функціонування та розвитку психічних явищ, механізмів консультативної взаємодії.
- Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення завдань психологічного консультування в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
- Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.
- Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології у консультативній взаємодії.
- Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміннями дотримуватися процедури дослідження у системі консультування.
- Пропонувати власні способи вирішення задач психологічного характеру і проблем у психології консультування, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- Складати та реалізовувати шляхи формування та становлення психолога-консультанта як фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей особистості, встановлювати ефективність власних дій.
- Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.
- Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
- Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії, створювати професіограми фахівців різних консультативних напрямків.
- Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до правових аспектів та особливостей співрозмовника.

- Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші психологічні, індивідуальні чи гендерно-вікові особливості.
- Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- Знати та дотримуватися етичних принципів консультативної роботи психолога у міжособистісній взаємодії.
- Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.
- Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.

Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Студент демонструє високий рівень досягнення кожного із запланованих результатів навчання, що засвідчує його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
75-89	Студент виявляє достатній рівень досягнення кожного із запланованих результатів навчання та готовий до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
60-74	Студент виявляє мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання.
35-59	Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання студента та/або його професійної діяльності за фахом.
0-34	Результати навчання відсутні.

6. Засоби діагностики результатів навчання:

Усне опитування, експрес-опитування, перевірка письмових проблемних питань та ситуацій, письмові словникові роботи, перевірка виконання практичних завдань, складання тестів і кросвордів до кожної теми, модульна контрольна робота у тестовій формі.

7. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Вступ у психологічне консультування

Тема 1. Предмет і задачі психологічного консультування

Предмет, об'єкт і основні завдання психологічного консультування. Психологічне консультування як галузь психологічної практики. Консультативна взаємодія психолога-консультанта й клієнта з метою надання практичних кваліфікованих порад і рекомендацій. Усвідомлений вибір шляхів вирішення проблеми емоційного та міжособистісного характеру. Консультування допомагає людині обирати й діяти на власний розсуд.

Консультування допомагає навчатися новій поведінці. Основою консультування є «консультативна взаємодія» між клієнтом і консультантом. Консультування орієнтоване на клінічно здорову особистість. Консультування орієнтоване на теперішнє і майбутнє клієнтів. Консультування орієнтується на короткочасну допомогу. Уточнення проблеми, з якою зіткнувся клієнт. Інформування клієнта про сутність проблеми (проблемне інформування). Вивчення психологом-консультантом особистості клієнта. Чітке формулювання порад та рекомендацій клієнту як найкраще вирішити проблему. Надання допомоги клієнту у вигляді додаткових практичних порад. Розвиток навичок переборювання життєвих труднощів. Забезпечення ефективного прийняття життєво важливих рішень (самостійність дій, розподіл часу та енергії, оцінка наслідків ризику). Полегшення реалізації й підвищення потенціалу особистості. Доброзичливе й безоціночне відношення до клієнта. Орієнтація на норми та цінності клієнта. Розмежування особистих та професійних відносин. Включеність клієнта в процес консультування. Види психологічного консультування: інтимно-особистісне, сімейне, психолого-педагогічне, ділове. Структура процесу психологічного консультування: дослідження проблеми, двомірне визначення проблеми, ідентифікація альтернатив, планування, діяльність, оцінка та зворотній зв'язок. Правила структурування процесу консультативної взаємодії. Умови результативності та ефективності психологічного консультування.

Тема 2. Історія розвитку та становлення консультативної практики

Передісторія та основні етапи розвитку консультативної практики. Специфічні психологічні функції існування консультативної допомоги у суспільстві на перших фазах його розвитку. Джерела психологічних послуг (психологічні передбачення, прогнози, пояснення, інтерпретації, пошук життєвої мудрості, виходу зі складних ситуацій і т.п.). Зв'язок професійних психологічних функцій з різними релігійними течіями і створенням їх соціальних інститутів. Клінічно орієнтована психотерапія як галузь медицини. Особистісно орієнтована психотерапія як галузь психології. Клієнт-центрована психотерапія К.Роджерса. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана. Логотерапія В.Франкла. Консультування у галузі навчання та виховання дітей. Консультування з питань кадрового підбору та організації виробництва. Консультування у сфері психології конфлікту, пропаганди, реклами, торгівлі та ін. Модель процесу консультування як міжособистісна взаємодія. Проблеми у сфері міжособистісних відносин: труднощі у спілкуванні, проблеми ділової комунікації у різних сферах суспільного життя, поняття про конфліктну взаємодію та її корекцію. Практичний досвід та теоретичні узагальнення у сфері консультативної допомоги. Дослідження ефективності різних моделей консультативної взаємодії. Аналіз досягнень консультативної психології (Ю.Альошина, Г.Бурменська, Ф.Василюк, О.Карабанова, В.Кісарчук, Н.Флоренська, С.Юстицький). Проблеми психологічного консультування: сімейні проблеми, проблеми психічного розвитку дітей, методика побудови консультативного спілкування, проблеми

гніву, тривожності, стресу, депресії, поведінкових та когнітивно-поведінкових впливів.

Змістовий модуль 2. Технологія проведення психологічного консультування

Тема 3. Підготовка та проведення психологічного консультування

Початок консультативної зустрічі. Основні етапи консультативної взаємодії. Організація консультативної бесіди. Знайомство з клієнтом і початок бесіди. Розпитування клієнта, формулювання й перевірка консультативних гіпотез. Корекційний вплив. Завершення бесіди. Рефлексивне спілкування. Лаконізм і точність висловлювань консультанта. Техніки консультативної взаємодії. Засоби психологічної підтримки. Аналіз емоційних переживань. Визволення почуттів та емоцій. Налаштування на «хвилю» клієнта. Активне слухання та його прийоми: виявлення і уточнення проблеми, перефразування думок і почуттів, резюмування. Виявлення прихованих думок і почуттів. Техніка альтернативних переживань. Техніка уточнення «глибини переживань». Техніка парадоксальних питань. Перехід в нову площину фокусування інформації. Прийом психологічної інтерпретації та умови його застосування. Визначення теми обговорення. Тактика поступових змін. Психологічні оцінки як системні та стандартизовані процедури спостереження за поведінкою клієнта. Діагностика у практиці психологічного консультування. Процедури і техніки консультування. Типові помилки та способи їх усунення у консультативній взаємодії.

Тема 4. Професійна підготовка психолога-консультанта

Місце консультанта у процесі консультативної взаємодії. Основні задачі психолога-консультанта. Схема діяльності консультанта: виявлення проблеми, аналіз фактів, постановка психологічного діагнозу, план втручання, втручання у вигляді консультування, оцінка результатів спільної діяльності консультанта й клієнта. Найважливіші рольові функції консультанта. Побудова відносин із клієнтом на взаємній довірі. Виявлення альтернатив саморозуміння та способів діяльності клієнтів. Створення навколо клієнтів здорового психологічного клімату. Вдосконалення процесу консультування. Система цінностей консультанта. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта. Загроза втрати власної ідентичності та психічних порушень через постійне зіткнення з психічною патологією. Поняття про «синдром вигорання» як складний психофізіологічний феномен. Напрями професійної підготовки психолога-консультанта. Професійні та особистісні якості консультанта. Складові професіограми і психограми психолога-консультанта. Професійна система діяльності консультанта та концептуальна модель практичної допомоги. Особистісні моделі консультанта та клієнта. Роль психолога-консультанта й клієнта у консультативному процесі.

Тема 5. Консультативний контакт та його особливості

Визначення консультативного контакту та його параметрів: емоційність, інтенсивність, динамічність, конфіденційність, надання підтримки. Поняття про терапевтичний клімат та його складові: організація консультативної зустрічі, структурування консультативного простору, структурування часу консультування. Емоційно значимі компоненти терапевтичного клімату: створення атмосфери взаємної довіри, відкритість та емпатія у консультативній взаємодії, безумовна повага до клієнта. Вимоги до якості консультативного контакту. Навички підтримки консультативного контакту: невербальне спілкування (невербальна поведінка й структурування часу, невербальне спілкування засобами голосу, невербальне спілкування й структурування оточення), вербальне спілкування, слухання клієнта. Правила організації консультативного контакту. Схема побудови консультативного контакту.

Змістовий модуль 3. Особливості вікового консультування

Тема 6. Вікове психологічне консультування

Особливості вікового психологічного консультування. Актуальні проблеми й задачі консультування у дитячому віці. Методи дослідження розумового розвитку дітей. Особливості диференціації соціально й педагогічно занедбаних дітей від дітей з аномаліями розвитку. Показники психологічної допомоги дітям. Теоретичні передумови консультативної практики. Профілактичні функції вікового консультування. Вплив умов життя на розвиток дитини. Необхідність психологічного контролю за розвитком дитини. Основні положення онтогенетичної теорії Л.С.Виготського. Сутність концепції віку. Психологічна діагностика й практика. Схема психологічного обстеження дитини. Поняття етіологічного та психологічного діагнозу. Віковий психологічний портрет дитини. Життєво необхідні умови психічного розвитку дитини. Індивідуальні (онтогенетичні) форми психічної діяльності. Діагностичний висновок про рівень розвитку дитини. Специфіка індивідуальної вікової консультативної діяльності. Характеристика рівня психічного розвитку дитини. Специфіка психічних новоутворень у різних сферах психічного розвитку дитини. Методичне забезпечення консультативної практики.

Тема 7. Психологічне консультування у різні вікові періоди дитинства

Психологічні труднощі дітей дошкільного віку. Основні напрямки роботи психолога з дітьми дошкільного віку (підбір методичного та діагностичного матеріалу, загальні результати дослідження). Психологічна незрілість дитини дошкільного віку та її показники. Надмірна зацікавленість дитини грою та фантазуванням. Особливості прискороеного психічного розвитку дитини. Проблема затримки психічного розвитку. Порушення у сфері спілкування з однолітками. Ранні етапи формування характеру та його акцентуацій. Формування у дошкільника системи власного «Я». Проблеми

готовності дитини до школи. Компоненти готовності до навчання в школі. Процедура діагностики психологічної готовності дитини до шкільного навчання.

Проблеми дітей молодшого шкільного віку у практиці консультування. Причини та форми дезадаптації дітей до школи. Розвиток пізнавальних процесів у молодших школярів. Формування особистості дитини у початкових класах. Психологічне дослідження пізнавальної та емоційної сфери молодшого школяра. Психологічне консультування при інтелектуальних та особистісних проблемах. Особливості мотивації навчання молодших школярів. Причини дитячих неврозів та шляхи їх усунення. Психологічне консультування при особистісному інфантилізмі. Соціальна позиція школяра. Внутрішній план дій та рефлексія. Мотивація навчальної діяльності.

Психологічні особливості консультування дітей у підлітковому віці. Стосунки з однолітками та дорослими. Розвиток пізнавальних процесів у дітей підліткового віку. Формування особистості підлітка. Особливості психологічного консультування у середній школі. Психологічні особливості формування особистості підлітка. Проблеми навчання школярів у підлітковому віці. Психологічна оцінка та її роль при розумовому відставанні. Почуття дорослості у підлітковому віці. Референтна група. Криза незалежності дітей підліткового віку. Орієнтація на реальні досягнення. Психологічні проблеми готовності до профільного навчання. Розвиток навчальної мотивації і проблема диференціації навчання. Схема обстеження дитини. Етапи експериментально-психологічного обстеження дітей різного віку. Складання та заповнення індивідуальної психологічної карти дитини. Умови проведення обстеження. Складання протоколу експериментально-психологічного обстеження дитини. Підбір методик психологічного обстеження. Психологічне обстеження дитини у практиці консультування. Вимоги до вибору експериментальних методик. Особливості тестового (стандартизованого) обстеження. Специфіка клінічного обстеження.

Змістовий модуль 4. Основи психопрофілактики

Тема 8. Профілактика як напрямок роботи психолога-консультанта

Профілактична робота психолога-консультанта. Специфіка мети та значення психопрофілактики. Поняття про психічне здоров'я особистості. Основні критерії психічного здоров'я. Складові психологічної культури. Саморегуляція поведінки згідно обраних цілей. Адекватність поведінкових реакцій силі зовнішнього подразника. Відповідність емоційно-вольової і пізнавальної сфер біологічному віку особистості. Проблеми соціальної адаптованості. Наявність здорової рефлексії. Рівні, цілі та методи психопрофілактики. Інформування населення (статті, брошури, виступи фахівців по радіо та телебаченню). Масові обстеження населення з метою виявлення груп ризику та профілактичної роботи з ними. Психологічна підтримка психічно здорових людей («телефон довіри», консультативні

центри). Рівні психічного здоров'я: креативний, адаптивний, дезадаптивний. Стійкість до впливів середовища. Активне творче відношення до дійсності. Усвідомленість і цілеспрямованість зусиль. Порушення балансу між зовнішнім і внутрішнім світом. Об'єктивні фактори порушення психічного здоров'я. Суб'єктивні фактори порушення психічного здоров'я. Якості психічно стійкої особистості. Психолого-педагогічні умови формування психічно здорової особистості.

Тема 9. Особливості профілактичної роботи практичного психолога навчального закладу

Профілактика як обов'язковий напрямок роботи практичного психолога. Завдання та зміст профілактичної роботи. Специфіка профілактичної роботи в умовах навчального закладу. Форми і види профілактики. Задачі психопрофілактики. Головні умови нормального психосоціального розвитку дитини. Рівні профілактичної роботи у навчальному закладі: первинна, вторинна, третинна. Умови організації психологічної профілактики. Відповідальність практичного психолога за дотриманням у навчальному закладі психологічних умов, необхідних для повноцінного розвитку дитини. Засоби попередження можливих ускладнень. Специфіка складання психопрофілактичної програми та основні вимоги до неї. Види профілактичних програм та особливості їх застосування. Алгоритм складання психопрофілактичної програми. Структура, мета та завдання профілактичної програми. Основні напрямки психопрофілактичної програми.

Змістовий модуль 5. Основи психокорекції

Тема 10. Проблема корекції психічного розвитку у психологічному консультуванні

Поняття корекції психічного розвитку особистості. Передумови виникнення корекційного напрямку у психологічному консультуванні. Сутність психодинамічного напрямку та його основні положення (А.Адлер, З.Фрейд, К.Юнг). Принципи когнітивно-поведінкового напрямку у консультуванні (Б.Скіннер, Д.Уотсон). Психологічні особливості гуманістичного напрямку у консультативній практиці (А.Маслоу, К.Роджерс, В.Франкл). Специфіка індивідуальної психокорекції. Необхідні умови індивідуальної психологічної корекції. Основні методи індивідуального психокорекційного впливу. Стадії індивідуальної психологічної корекції. Особливості та правила укладання контракту між клієнтом та психологом під час корекційної взаємодії. Дослідження проблем клієнта. Пошук способів вирішення проблеми. Складання корекційної програми та її реалізація. Оцінка ефективності проведеної корекційної роботи. Психокорекція сімейних відносин. Методи дослідження дитячо-батьківських та сімейних відносин.

Групові форми психокорекції. Показники ефективності психокорекційної роботи.

Тема 11. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога

Психологічна корекція та її види. Специфічні риси психокорекційного процесу. Складові корекційної ситуації та їх характеристика. Вибір методів психокорекційної роботи. Напрямки корекційної роботи з батьками, вчителями та дітьми. Способи вирішення комунікативних проблем, тривожності та підвищеного емоційного напруження. Принципи психокорекційної роботи. Принцип єдності діагностики та корекції. Принцип нормативності розвитку особистості. Моделі виявлення причин та труднощів у психічному розвитку. Вибір методів та технік корекційної роботи. Компоненти професійної готовності практичного психолога до корекційного впливу. Способи реалізації корекційних впливів. Основні вимоги до складання психокорекційної програми. Чітке формулювання цілей корекційної роботи. Вибір стратегії і тактики корекційної роботи. Професійний та особистісний досвід психолога у проведенні корекційної роботи. Специфічний вплив методів психокорекції. Оцінка ефективності корекційного впливу. Безпосередні й віддалені результати психокорекційної роботи.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин								
	Денна форма				Заочна форма				
	Лекції	Практ. заняття	Лаборат. заняття	Самост. робота	Теми узагальнен. лекцій	Лекції	Практ. заняття	Лаборат. заняття	Самост. робота
Змістовий модуль 1. Вступ у психологічне консультування.					Тема 1. Предмет і задачі психологічного консультування.	2	2		
Тема 1. Предмет і задачі психологічного консультування.	2	2	-	4					8
Тема 2. Історія розвитку та становлення консультативної практики.	-	2	-	8					6
Разом за модуль	2	4	-	12				2	2
Змістовий модуль 2. Технологія проведення психологічного консультування.					Тема 1. Підготовка та проведення психологічного консультування.	2	2		
Тема 1. Підготовка та проведення психологічного консультування.	2	2	-	6					8

Тема 2. Професійна підготовка психолога-консультанта.	2	2	-	4		-	-	-	8
Разом за модуль	4	4	-	10		2	2	-	16
Змістовний модуль 3. Особливості вікового консультування.									
Тема 1. Вікове психологічне консультування.	2	2	-	8		-	-	-	10
Тема 2. Психологічне консультування у різні вікові періоди дитинства.	2	2	-	4		-	-	-	8
Разом за модуль	4	4	-	12		-	-	-	18
Змістовний модуль 4. Основи психопрофілактики.									
Тема 1. Профілактика як напрямок роботи психолога-консультанта.	2	2	-	4		-	-	-	8
Тема 2. Особливості профілактичної роботи практичного психолога навчального закладу.	2	2	-	6		-	-	-	8
Разом за модуль	4	4	-	10		-	-	-	16
Змістовний модуль 5. Основи психокорекції.									

Тема 1. Проблема корекції психічного розвитку у психологічному консультуванні.	2	2	-	4		-	-	-	8
Тема 2. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога.	2	-	-	6		-	-	-	10
Разом за модуль	4	2	-	10		-	-	-	18
Усього годин	18	18	-	54		4	4	-	82

Теми семінарських занять
Не передбачені навчальним планом

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Тема 1. Предмет психологічного консультування.	2	2
2	Тема 2. Психолог-консультант у консультативній взаємодії.	2	2
3	Тема 3. Технологія консультативної взаємодії.	4	
4	Тема 4. Особливості вікового психологічного консультування.	2	
5	Тема 5. Особливості профілактичної роботи психолога.	4	
6	Тема 6. Психокорекція як напрямок діяльності психолога.	4	
	Разом	18	4

Теми лабораторних занять
Не передбачені навчальним планом

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Тема 1. Предмет і задачі психологічного консультування.	4	8
2	Тема 2. Історія розвитку та становлення консультативної практики.	8	6
3	Тема 3. Підготовка та проведення психологічного консультування.	6	8
4	Тема 4. Професійна підготовка психолога-консультанта.	4	8
5	Тема 5. Вікове психологічне консультування.	8	10
6	Тема 6. Психологічне консультування у різні вікові періоди дитинства.	4	8

7	Тема 7. Профілактика як напрямок роботи психолога-консультанта.	4	8
8	Тема 8. Особливості профілактичної роботи практичного психолога навчального закладу.	6	8
9	Тема 9. Проблема корекції психічного розвитку у психологічному консультуванні.	4	8
10	Тема 10-11. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога.	6	10
	Разом	54	82

Перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань

Не передбачені навчальною програмою.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль: усне опитування, експрес-опитування, перевірка самостійної роботи, письмові самостійні словникові роботи, перевірка виконання практичних завдань. Модульний контроль: модульна контрольна робота у тестовій формі.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний, модульний контроль та самостійна робота															За-лік	Су-ма
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №3			Зміст. мод. №4			Зміст. мод. №5			40	100
T1	T2	МКР	T3	T4	МКР	T5	T6	МКР	T7	T8	МКР	T9	T11	МКР		
3	2	3	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	2	3		

11. Шкала оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Форма семестрового контролю <i>залік</i>
	Значення оцінки
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Навчально-методичний комплекс дисципліни, мультимедійне обладнання, презентації до тем лекцій в PowerPoint, підручники, посібники, підбірка документальних фільмів про особливості підготовки психолога-консультанта та техніки консультативної взаємодії.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. *Абрамова Г.С.* Практическая психология. – М., 1997. – 432 с.
2. *Адлер А.* Воспитание детей. Взаимодействие полов. – Ростов-на-Дону, 1998.
3. *Адлер А.* Понять природу человека. - СПб., 1997.
4. *Азаров Ю.П.* Семейная педагогика. – М., 1985.
5. *Аккерман Д.* Любовь в истории. – М., 1995.
6. *Александрова Т.А.* Родительский дом. – М., 1987.
7. *Алешина Ю.Е., Гозман Л.Я., Дубовская Е.М.* Социально – психологические методы исследования супружеских отношений. – М., 1987.
8. *Алі Акбар Футуран.* Батьки, Матері, Діти. - М.: «Прогрес», 1992.
9. *Антонов А.И., Медков В.М.* Социология семьи. - М.: МГУ; Из-во: «Международ. университета бизнеса и управления» («Братья Карич»), 1996.
10. *Антонюк Е.В.* Представления супругов о распределении ролей и становление ролевой структуры молодой семьи. – М., 1992.
11. *Аргайл М.* Психология счастья. – М., 1990.
12. *Афанасьев А.* Синтаксис любви (типология личности: прогноз парных отношений). – М., 1997.
13. *Афанасьев Т. М.* Семейные портреты. – М., 1985. – 320с.
14. *Афанасьева Т. М.* Семья. - М., 1985.- 224с.
15. *Байярд Р. Т., Байярд Дж.* Ваш беспокойный подросток. – М.: «Просвещение», 1991. – 224с.
16. *Бандлер Р.* и др. Семейная терапия: книга углубляющая наши познания о том, как быть человеком. – НПО, МОДЖ, 1993. – 128с.
17. *Бардиан А.М.* Воспитание детей в семье. – М., 1972.
18. *Батон Дж.* Стать ближе. Любовь, секс и здравый смысл. – М., 1995.
19. *Бибчук М.А., Дианова О.В.* Избранные техники семейной реконструкции. – М, 2002. – 104 с.
20. *Беличева С.А.* Основы превентивной психологии. – М., 1993.

21. *Белкин Р.С.* Эксперимент в следственной и экспертной практике. – М., 1964. – 112 с.
22. *Берн Э.* Игры, в которые играют люди: психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры: психология человеческой судьбы. – М., 1997.
23. *Берн Э.* Секс в человеческой любви. – М., 1990.
24. *Бернс Р.* Развитие Я - концепции и воспитание. – М.: «Прогресс», 1986. – 421с.
25. *Бестужев – Лада И.В.* Семья вчера, сегодня, завтра. – М., 1992.
26. *Бодалёв А. А.* Восприятие и понимание человека человеком. – М., 1982. – 199с.
27. *Божович Л.И.* Личность и её формирование в детском возрасте. – М., 1968. – 654 с.
28. *Бойко В. В.* Любовь, семья, общество. - М.: «Знание», 1983, - 64с.
29. *Бойко В.В.* Малодетная семья. Социально – психологическое исследование. – М., 1980.
30. *Боришевський М. Й.* Сім'я родить громадянина. – К., 1982. – 103с.
31. *Борман Р.* Молодёжь и любовь. - М.: «Знание», 1976. - 93с.
32. *Братусь С.Л.* Введение в гуманитарную экспертизу образования. – М.: Смысл, 1999. – 342 с.
33. *Браун Дж., Кристенсен Д.* Теория и практика семейной психотерапии. -СПб.: Питер, 2001.
34. *Бубер М.* Я и Ты. – М.: «Класс», 1993. – 154 с.
35. *Бурменская Г.В., Карабанова О.А., Лидерс А.Г.* Возрастно-психологическое консультирование. Проблемы психического развития детей. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 136 с.
36. *Бухановский А.О., Андреев А.С.* Структурно – динамическая иерархия пола человека. – Ростов-на-Дону, 1993.
37. *Бухвалов В.А., Плинер Я.Г.* Введение в педагогическую экспертизу // Відкритий урок. - №13-14. – 2002. – С.4-9.
38. *Буянов М.И.* Ребенок из неблагополучной семьи. – М., 1988.
39. *Варга А.Я.* Системная семейная психотерапия. Краткий лекционный курс. – СПб.: «Речь», 2001. – 144 с.
40. *Варга Д.* Дела семейные. – М.: «Педагогика», 1986. – 160с.
41. *Варга Д.* Радости родительских работ. – М., 1983. – 200с.
42. *Василев К.* Любовь. - М.: «Прогресс», 1982, - 384с.
43. *Виленский О.Г.* Врачебно-трудова експертиза при психических захворюваннях. – К., 1979. – 115 с.
44. *Ворожейкин Е. М.* Молодым супругам о браке и семье, правах и обязанностях. - М., 1975.
45. *Воронов Ю.Г.* Методы сбора информации в социологическом исследовании. – М., 1974. – 86 с.
46. *Воспитание с любовью и логикой.* – М., 1995.
47. *Гарбузов В.И.* Нервные дети. – Л., 1990. – 87 с.
48. *Гиппенрейтер Ю.Б.* Общаться с ребенком. Как? – М., 1996.

49. *Гірник А.М.* Конфліктологічна експертиза: специфіка і принципи. – К., 1974. – 234 с.
50. *Гозман Л. Я.* Психология эмоциональных отношений. - М.: МГУ, 1987.
51. *Головаха Е. И., Панина Н. В.* Психология человеческого взаимопонимания. – К., 1989.
52. *Голод С.И.* Молодая семья: молодежь и современность. – Л., 1975.
53. *Голод С.И.* Семья и брак, историко – социологический анализ. - СПб: «Петрополис», 1998.
54. *Голод С.И.* Стабильность семьи. Социологический и демографический аспекты. – Л., 1984.
55. *Горностай П.П., Васьковская С.В.* Теория и практика психологического консультирования: проблемный подход. – К.: Наукова думка, 1995. – 128 с.
56. *Гулина М.А.* Основы индивидуального психологического консультирования. – СПб., 2000. – 340 с.
57. *Джордж Р., Кристиани Т.* Консультирование: теория и практика / Пер. с англ. А. Шадура. – М.: Изд-во ЭКСМО, 2002. – 236 с.
58. *Дулов А.В.* Основы психологического анализа на предварительном следствии. – Минск, 1973. – 48 с.

Додаткові

1. *Абрамова Г.С.* Практикум по психологическому консультированию. – Екатеринбург: «Деловая книга», 1995. – 120 с.
2. *Агишева Н.К.* Психодиагностика, психотерапевтическая коррекция сексуальной дисгармонии супружеской пары: Учебное пособие. - М., 1985. - 138с.
3. *Алёшина Ю.Е.* Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. – М.: «Класс», 1999. – 210 с.
4. *Бондаренко А.Ф.* Социальная психотерапия личности (психосемантический подход). – К.: Наукова думка, 1991. – 189 с.
5. *Готовность к школе* / Под ред. И.В. Дубровиной. – М., 1995. – 168 с.
6. *Гуткина Н.И.* Психологическая готовность к школе. – М., 1996. – 126 с.
7. *Давиденко Г.* Шлюб і сім'я. - К., 1972.- 126с.
8. *Давыдов В.В.* Проблемы развивающего обучения. – М., 1986. – 158 с.
9. *Дружинин В.Н.* Психология семьи. – М., 1996.
10. *Дубровина И.В.* Школьная психологическая служба. – М., 1991. – 113 с.
11. *Думитрашку Т. А.* Структура семьи и когнитивное развитие детей. // Вопросы психологии, 1996. - С. 104 - 113.
12. *Жутикова Н.В.* Учителю о практике психологической помощи: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1988. – 176 с.

13. *Захаров А.И.* Как предупредить отклонения в поведении ребенка. – М., 1986.
14. *Захаров А.И.* Ребенок до рождения и психотерапия последствий психологических травм. - СПб., 1998.
15. *Зацепин В. И.* О жизни супружеской. – М, 1984. – 192с.
16. *Зверева О.Л., Ганичева А.Н.* Семейная педагогика и домашнее воспитание. – М., 1999.
17. *Зидер Р.* Социальная история семьи в Западной и Центральной Европе (конец XVII – XX вв.). – М., 1997.
18. *Изучение мотивации поведения детей и подростков /* Под ред. Л.И. Божович, Л.В. Благоннадёжной. – М., 1972. – 174 с.
19. *Ильин В.* Археология детства. Психологические механизмы семейной жизни. - М.: «Класс», 2002.
20. *Имелинский К.* Психогигиена половой жизни. – М., 1973.
21. *Исаев Д. П., Канан В. Е.* Психогигиена пола. - Л.: Медицина, 1986. - 336с.
22. *Каган В.Е.* Воспитателю о сексологии. – М., 1991.
23. *Каплан Х.С.* Сексуальная терапия. Иллюстрированное руководство. – М., 1994.
24. *Кент М.* Стратегия развода: О чем вам не расскажет ваш адвокат. - СПб., 1993.
25. *Ковалев С. В.* Психология современной семьи. – М.: «Просвещение», 1988. – 208с.
26. *Ковалев С.В.* Подготовка старшеклассников к семейной жизни. – М., 1991.
27. *Ковалев С.В.* Психология семейных отношений. – М.: «Педагогика», 1987. – 160 с.
28. *Ковалева Л. Е.* Микроклимат семьи. – М., 1979. – 96с.
29. *Козін О.П.* Психічна культура і здоров'я. – К.: Т-во «Знання», 1990. – 48 с.
30. *Козлов Н.* Как относиться к себе и людям или Практическая психология на каждый день. - М.: «Новая школа», 1996.- 320с.
31. *Козлов Н.* Мудрость в повседневных контактах. – Омск, 1993.
32. *Колесов Д. В. Сельверова Н. П.* Физиолого-педагогические аспекты полового созревания. - М.: «Педагогика», 1978. - 224с.
33. *Коломинский Я.М., Березовин Н.А.* Некоторые педагогические проблемы социальной психологии. – М., 1977. – 188 с.
34. *Кон И. С.* Введение в сексологию. - М.: «Медицина», 1988. - 320с.
35. *Кон И. С.* Психология старшеклассника. - М.: «Просвещение», 1982. - 207с.
36. *Королёв Ю. А.* Супруги, родители, дети. – М., 1985. – 176с.
37. *Корчак Я.* Как любить ребенка. – М.: «Политиздат», 1990. – 493с.
38. *Кочарян Г.С., Кочарян А.С.* Психотерапия сексуальных расстройств и супружеских конфликтов. – М., 1994.